

Głos Katolicki

Tygodnik Wychodźstwa

Nr 46 (340)

NIEDZIELA 14 LISTOPADA 1965

ROK VII

Czy Ojciec św. pojedzie do Polski?

Prasa warszawska podała swoim czytelnikom do wiadomości, że Paweł VI przyjedzie do Polski 3 maja 1966 r. Podano nawet takie szczegóły, że po przybyciu samolotem do Warszawy, Papież zostanie powitany przez Cyrankiewicza, że podróż do Częstochowy odbędzie helikopterem i że tam powita go Ochab, przewodniczący rady państwa. Koła watykańskie określiły te wiadomości jako „pozbawione wszelkich podstaw”.

Sprawą planowanego wyjazdu Papieża do Polski zajął się również organ włoskiej partii komunistycznej „Unita”. W artykule tym czytamy, że rząd warszawski żąda uznania polskiej granicy zachodniej jako warunku umożliwienia Papieżowi podróży do Częstochowy. Tę przeszkodę można by — zdaniem dziennika — obejść, gdyż Polska, która wielokrotnie przyjęła do wiadomości patriotyczne stanowisko większości biskupów w sprawie problemu granic, mogłaby uważać obecność Papieża na polskiej ziemi za uznanie de facto obecnego stanu.

Ponieważ korespondentowi organu partii nie wolno wypowiadać osobistych poglądów w drażliwych sprawach, uważa się, że artykuł uzewnętrznia poglądy Gomułki. Niektórzy przypuszczają nawet, że celem tych publikacji jest praktyczne uniemożliwienie podróży. Tym więcej, że w tym samym artykule bardzo mocno jest podkreślone stanowisko hierarchii niemieckiej popierającej odwetowe pretensje rządu bonńskiego przy równoczesnym braku reakcji Watykanu na ten stan rzeczy. Dalej wysuwa się jako trudność brak stosunków dyplomatycznych ze Stolicą Apostolską.

Komunikując te wszystkie wiadomości odnośnie ewentualnego przyjazdu Pawła VI do Częstochowy, który upragniony jest gorąco przez wszystkich Polaków w kraju i zagranicą, wyrażamy raczej przekonanie, że przeszkody są zbyt wielkie, by wyjazd ten mógł dojść do skutku.

F. T.

Jak się w Polsce buduje kościoły?

Kościół Mariacki w Krakowie

Jak przedstawia się sprawa budowania kościołów w chwili obecnej? — Aby na to pytanie odpowiedzieć, podajemy kilka szczegółów objaśniających jaki jest stan faktyczny w naszym kraju na tym polu.

Znana jest hojność i ofiarność Polaków, gdy chodzi o grosz na budowę świątyni, toteż nie pieniędzy w Kraju na ten cel brakuje, ale...zgody władz.

Obecnie obowiązujące w Kraju prawo budowlane uzależnia wszelkie budowanie od zezwolenia władz, ale gdy chodzi o naprawę, odbudowanie lub budowę kościoła — decydujący głos mają wszechwładne Urzędy Wyznaniowe. Na podstawie wydanego w r. 1957 okólnika, ustalają one, jakie formalności mają być spełnione, gdy chodzi o prace budowlane przy świątyni, choćby to była tylko mała naprawa.

Ów okólnik dzieli budynki kościelne na dwie kategorie: 1) budynki służące dla celów kultu; jak kościoły, kaplice, pomniki religijne i figury, ołtarze, dzwonnice itp.; 2) budynki przykościelne jak: plebanie, sale katechetyczne, klauzury, a nawet toalety przy kościołach.

(Dokończenie na str. 12)

KOŚCIÓŁ w świecie współczesnym

W ostatnim rozważaniu rozpatrywaliśmy soborowy temat p.t.: „Kościół w świecie współczesnym”.

Było to oczywiście tylko streszczeniem wstępu o człowieku w świecie dzisiejszym; dalej zastanawialiśmy się nad powołaniem osoby ludzkiej oraz nad fundamentalnymi zasadami teologicznymi życia społecznego.

Znaczenie działalności ludzkiej w świecie.

Dziś — w drugiej części tego rozmyślenia mam zamiar przedstawić wam do rozważania „znaczenie działalności ludzkiej w świecie” — oraz odpowiedzieć na pytanie: „Jaka jest rola Kościoła we współczesnym świecie”?

W jakim stosunku stoi wysiłek ludzki do przyścia Królestwa Bożego?

Chociaż Bóg nam dał światło i siły, abyśmy mogli święcie żyć i wejść do Jego Królestwa, które już tu ma swój początek to jednak nie dał On człowiekowi odpowiedzi na wszystko to, co go ciekawi.

Jednakże pokorne i ufne rozważanie Słowa Bożego przy pomocy łaski Ducha św. pozwoli nam na głębsze zrozumienie tych tajemnic.

Według świadectwa Pisma św., człowiek stworzony na obraz Boży otrzymał od Boga misję, by czynić ziemię i wszystko co ona zawiera sobie poddaną.

Właśnie w tej nauce o stworzeniu człowieka na obraz i podobieństwo Boże znajduje się pierwsza odpowiedź na postawiony problem.

Bóg bowiem powierzył człowiekowi panowanie nad całym stworzeniem oraz rządy wszechświata w świętości i sprawiedliwości, oraz to, aby w społeczności panowała równość i miłość.

Wszyscy ludzie, czy to robotnicy, czy urzędnicy, uczeni, czy rolnicy, mężczyźni czy niewiasty winni w swej działalności w świecie widzieć w ich pracy jakoby przedłużenie dzieła Stwórcy, służbę dla braci i odpowiedź na apel Boga, który pragnie ich współpracy.

Wiara chrześcijańska wcale nie jest w sprzeczności z osiągnięciami i zwycięstwami człowieka.

Wiara nie pozwala uważać stworzenia rozumnego jako pewnego rodzaju rywala Stwórcy, lecz przeciwnie wszystkie zwycięstwa rodzaju ludzkiego są znakiem wielkości Bożej i konsekwencją niewypowiedzianego planu Bożego, który raczył stworzyć człowieka na swój obraz.

Wszystkie zwycięstwa człowieka oddają chwałę Bogu.

Dalej chrześcijanin ma obowiązek in-

teresowania się losem ludzi jemu podobnych, zawsze jednak w podporządkowaniu do Boga.

Zawsze pamiętni na słowa św. Pawła: „Wszystko jest wasze, lecz wy, jesteście Chrystusowi, a Chrystus należy do Boga”. (I Kor. 3, 22-23).

Związek między działalnością człowieka a Królestwem Bożym.

Jaki wobec tego jest związek między działalnością człowieka a Królestwem Bożym?

Dla człowieka wierzącego, wszystko począwszy od pracy codziennej, choćby najskromniejszej, nabiera wartości religijnej.

Lecz wielu współczesnych nie widzi tego ścisłego związku między życiem konkretnym a religią.

Upatrują oni tu raczej niebezpieczeństwo, zapominając o autonomii rzeczywistości ziemskich.

Wszystkie bowiem rzeczy stworzone jak również i same społeczeństwa mają swoje własne prawa, ustanowione przez Boga.

Poszanowanie tej autonomii, którą Bóg chce, domaga się wolności gdy chodzi o poszukiwanie metodyczne we wszystkich dziedzinach wiedzy, pod warunkiem, że prowadzone jest ono zgodnie z zasadami moralnymi.

Ponadto odkrycia, jeśli one są prawdziwe, nie będą nigdy przeciwne wierze, ponieważ Stwórca wszechświata jest równocześnie tym samym Bogiem, o którym mówi Biblia.

W ubiegłych wiekach można było spotkać — nawet w Kościele — pewną postawę przeciwną zdrowemu poszukiwaniu naukowemu.

Doprowadzała ona często do przeciwstawiania wiedzy i wiary.

Fałszywymi są jednak również te teorie, które głoszą, iż rzeczy stworzone i prawa społeczne są niezależne od Boga.

Tak jak wszyscy ludzie stawiają sobie pytanie o stosunku działalności do biegu historii, tak i chrześcijanie rozważają stosunek działalności człowieka do Królestwa Bożego.

Albowiem kres historii oznacza dla nas przyście Chrystusa.

Zauważamy wszyscy tajemniczy charakter tego stosunku.

Stwierdzić jednak przede wszystkim wypada, że wartość człowieka mierzy się więcej tym, kim on jest, niż tym co on posiada.

Z wszystkimi bowiem naszymi zdolnościami oświeconymi, oczyszczonymi i głęboko przemienionymi w Duchu św. jesteśmy w Chrystusie powołani cieszyć się z całym naszym jestestwem, radością Boga samego.

Podobnie jak wszystko to co czynią ludzie, aby na świecie zapanowała sprawiedliwość i braterstwo nie jest bez związku z przyściem Królestwa, — tak również wiara chrześcijańska nie waha się dać „państwu ziemskiemu jako ideał państwo niebieskie”.

Nie należy jednak utożsamiać postępu społeczności ze wzrostem Królestwa Bożego. Organizacja społeczności może ludziom ułatwić lub utrudnić przystęp do Królestwa Bożego.

Zadaniem chrześcijanina jest zaangażować się w działalność nad ulepszeniem porządku społecznego.

(Dokończenie nastąpi)

Ewangelia

NA 23 NIEDZIELĘ PO ZEŚLANIU DUCHA ŚW.

14 listopada

(według św. Mateusza, 9, 18-26)

Onego czasu, gdy Jezus mówił do rzesz, oto księżę jeden przystąpił i pokłonił Mu się mówiąc: Panie, córka moja chwilę temu skonała, ale pójdź, włóż na nią rękę Twoją, a żyć będzie. A wstawszy Jezus szedł za nim wraz z uczniami swymi. I oto niewiasta, która przez dwanaście lat cierpiała na krwotok, podeszła z tyłu i dotknęła się kraju szaty Jego. Bo mówiła sobie w duszy: Bylem się tylko dotknęła jego szaty, będę zdrowa. A Jezus, obróciwszy się i ujrzawszy ją, rzekł: Ufaj, córko, wiara twoja uzdrowiła się. I uzdrowiona była niewiasta od onej godziny. A gdy Jezus przybył do domu księcia i ujrział fletnistów i tłum zgłęb czyniący, mówił: Odstąpcie, nie umarła bowiem dziewczeczka, ale śpi. I wyśmiewano się z niego. A gdy tłum wyrzucano, wszedł i ujął rękę jej, i powstała dziewczeczka. I rozeszła się wieść o tym po wszystkiej onej ziemi.

Paweł VI przyjął ostatnio na specjalnej audiencji w Sali Tronowej w Pałacu Apostolskim na Watykanie, uczestników zgromadzenia Związku Młodzieży Światowej, zebranego w Rzymie pod patronatem FAO, w celu zjednoczenia młodzieży całego świata w walce przeciw głodowi i chorobom na świecie.

W okolicznościowym przemówieniu wygłoszonym do zebranych w języku francuskim Jego Świątobliwość oświadczył, iż ta wielka organizacja międzynarodowa nie mogła w lepszy sposób uczcić dwudziestą rocznicę swego założenia, jak wystosowaniem apelu do milionów młodzieży całego świata, aby poświęciła swe energie na rzecz walki z głodem na świecie.

Mówiąc następnie o problemie głodu, Paweł VI powiedział, że cała ludzkość powinna sobie uświadomić, iż jednym z pierwszych obowiązków każdego jest udzielenie ludziom możliwości zaspokojenia ich głodu w celu umożliwienia im następnie korzystania z tego daru Bożego, jakim jest pełen rozwój natury ludzkiej. Niech młodzież, która dzięki Bogu ma możliwość korzystania z regularnych posiłków — ciągnął Papież — wysłucha bolesnego głosu tych, którzy znajdują się w potrzebie i oddadzą się na służbę ich z entuzjazmem i hojnością. Niech też działa ona tak, aby zapewnić wszystkim wraz z możliwościami życia, również lepszą przyszłość.

„Szlachetne zadanie wyrasta przed waznymi inicjatywami — dodał następnie Paweł VI — a mianowicie obudzenie ducha i serc ludzkich, obudzenia świadomości narodów, naleganie u władz publicznych, by podjęły one niezbędne wysiłki i oddały do dyspozycji odpowiednie zasoby. Jednym słowem, chodzi o wzbudzenie szerokiego prądu jednomyślnych opinii i wspólnej woli w celu położenia kresu

DO SYTEJ MŁODZIEŻY

tej straszliwej tragedii tylu zniszczonych egzystencji ludzkich. Świadomość moralna ludzkości powinna dokonać swego obowiązku solidarności. Z naszej strony udzieliśmy już częściowo naszego wkładu, realizując naszą podróż do ONZ i nie zaprzestaniemy ani na chwilę naszych wy-

siłków nad zapewnieniem na tym polu niezbędnej współpracy chrześcijan oraz wszystkich ludzi dobrej woli.

Na audiencji był również obecny naczelny dyrektor FAO dr Sen oraz inni funkcjonariusze tej wielkiej organizacji międzynarodowej.

Cydzien Boży

Niedziela 14 listopada

23 Niedziela po Zesłaniu Ducha św.
ŚW. JÓZEFATA KUNCEWICZA
Biskupa i Męczennika

Cierpienia nasze nie są bezcelowe. Nadejdzie dzień, w którym Chrystus obdarzy chwałą całego człowieka, wskrzeszając uniżone przez śmierć ciało ludzkie.

Oto co mówi Pan: *Ja żywię myśli pokoju a nie udręczenia. Wzywać mnie będziecie, a ja was wysłucham i sprowadzę was do domu ze wszystkich kryjówek waszego wygnania.* (Wstęp do Mszy św.).

Poniedziałek 15 listopada

ŚW. ALBERTA WIELKIEGO,
Biskupa, Wyznawcy i Doktora Kościoła

Urodził się w Szwabii. Wstąpił do zakonu Dominikanów. Był wykładowcą na uniwersytetach w Paryżu i Kolonii. Został mianowany biskupem Regensburga. Zostawił wiele dzieł z filozofii i teologii. Umarł 15 listopada 1280 roku.

Broń nas, Panie, od napaści wrogów przez ten święty Sakrament, któryśmy przyjęli i za wstawieństwem św. Alberta Twego Wyznawcy i Biskupa, dozwoł nam odetchnąć wiecznym pokojem. (Pokornia).

Wtorek 16 listopada

MATKI BOSKIEJ OSTROBRAMSKIEJ

Biskup wileński Wojciech Tabor († 1507) po-

wiesił nad t.zw. Ostrą Bramą w Wilnie obraz Matki Bożej. Gdy zasłany cudami, nad bramą zbudowano kaplicę, a obraz ukoronowano.

Panie, przybądź z pomocą Twojemu ludowi, aby pobożnie czcząc Najśw. Maryję Pannę, Matkę Miłosierdzia, doznawał Jej pomocy. (Kolekta).

Środa 17 listopada

ŚW. GRZEGORZA CUDOTWÓRCY,
Biskupa i Wyznawcy
Błogosł. SALOMEI

Św. Grzegorz urodził się około roku 213 w Neocezarei Pontyjskiej z rodziców pogan. Otrzymał chrzest św. został później biskupem rodzinnego miasta, prawie jeszcze zupełnie pogańskiego. Gorliwie pracował nad jego nawróceniem. Zmarł około roku 270.

„Dlatego powiadam wam: Wszystko, o cokolwiek modląc się prosicie, wierząc, że otrzymacie, a stanie się wam”. (Marek 11, 24)

Czwartek 18 listopada

ROCZNICA KONSEKRACJI BAZYLIK ŚW. PIOTRA I PAWŁA Apostołów

Bazylika św. Piotra na Watykanie jest symbolem powszechności Kościoła i prymatu Papieży. Pierwsza bazylika na grobie św. Piotra była wystawiona za cesarza Konstantyna. W wieku XVII została przemieniona na olbrzymią budowlę. Konsekrował ją Papież Urban VII 18 listopada 1626 roku.

Bazylika św. Pawła jest przy drodze Ostyjskiej. Pierwsza bazylika była konsekrowana 990 roku. Została jednak zniszczona przez pożar. Obecna odbudowana i konsekrowana 10 grudnia 1854 roku.

„Bóg uczynił z tego miejsca bez skazy znak swojej obecności. Boże, którego otacza chór Aniołów, wysłuchaj prośb sług Swoich. (Graduał).

Piątek 19 listopada

ŚW. ELŻBIETY, wdowy

Córka króla węgierskiego, Andrzeja II urodziła się w roku 1207. Gorliwie wypełniała uczynki miłosierdzia. Zmarła 19 listopada 1231 roku.

Miłosierny Boże, oświeć serca Twych wiernych i za chwalebny przyczyną św. Elżbiety spraw, abyśmi pogardzali pomyślnością doczesną a doznawali niebieskiej pociechy. (Kolekta)

Sobota 20 listopada

ŚW. FELIKSA WALEZEGO, wyznawcy

Urodził się w roku 1127. Wraz ze św. Janem z Maty założył zakon Przenajświętszej Trójcy dla wykupu niewolników z niewoli muzułmańskiej. — Zmarł w roku 1212.

„Usta sprawiedliwego głoszą mądrość język jego mówi to, co słuszne”. (Ps. 36, 30-31).

Lekcja

NA 23 NIEDZIELĘ PO ZESŁANIU DUCHA ŚW.

(według św. Pawła Apostoła do Filipian, 3, 17-21; 4, 1-3)

Bracia! Bądźcie naśladowcami moimi, i zapatrujcie się na tych, którzy tak postępują, jak tego w nas wzór macie. Bo wielu, o których często wam mówiłem (a i teraz ze łzami mówię), postępuje tak, jak nieprzyjaciele krzyża Chrystusowego: zguba jest ich końcem, bogiem ich jest brzuch, a chwałą — ubieganie się o rzeczy ziemskie w sromocie. — Ale co do nas, to my przebywamy w niebiesiach, skąd też Zbawiciela oczekujemy, Pana naszego Jezusa Chrystusa, który przemieni ciało naszego uniżenia i upodobni je do ciała jasności swojej tą mocą, którą też może poddać sobie wszystko. Przeto, bracia moi najdrożsi i ukochani, wesele moje i korona moja, w ten sposób trwajcie w Panu, najmiłsi. Ewodię proszę, a od Syntyche domagam się, aby były jednomyślne w Panu. Proszę też i ciebie, wierny mój towarzyszu, pomagaj im, bo dla ewangelii pracowały razem ze mną, z Klemensem i z innymi pomocnikami moimi, których imiona są w księdze żywota.

EKUMENICZNY GEST BISKUPA HISZPAŃSKIEGO

Biskup Gerony w Hiszpanii, Mons. Narcyz Jubany Arnau, udzielił zezwolenia chrześcijańskim wspólnotom niekatolickim swej diecezji na odprawianie własnych obrzędów liturgicznych w sezonie turystycznym, w niektórych kościołach diecezji. Gest naprawdę Ekumeniczny tego biskupa hiszpańskiego został przyjęty z żywym zadowoleniem przez miejscowych protestantów

PRZEŚLADOWANIE KATOLIKÓW W SUDANIE WZRASTA

Jak donosi międzynarodowa katolicka agencja prasowa „Fides” i tak niewielka już liczba kapłanów katolickich, rozraczających pieczę duszpasterską nad katolikami Sudanu Południowego zmalała jeszcze bardziej w ostatnich tygodniach. Według nadeszłych wiadomości, Ojciec Wincenty Along z Prefektury Apostolskiej Malakalal, został zaaresztowany ostatnio w Chartumie dokąd się schronił. Przedtem zaś zostali aresztowani Wikariusz Generalny Juby, Mons. Svlwester Laharanya oraz księża Augustyn Obama i Parydes.

Wszyscy trzej zostali oskarżeni o gromadzenie żywności, lekarstw i odzieży dla powstańców. Po tych zaaresztowaniach stwierdza agencja „Fides” — nie ma już prawie zupełnie kapłanów w Sudanie Południowym. Wikariat Apostolski Rumbaku z blisko 30.000 katolików nie posiada nawet już jednego; Prefektura Apostolska Malakalu z 10.000 katolików posiada ich jeszcze dwóch; Wikariat Wau, liczący blisko 15.000 wiernych ma ich tylko czterech; Prefektura Apostolska Mupoj z blisko 80.000 katolików posiada trzech kapłanów, wreszcie Wikariat Apostolski liczący przeszło 250.000 wiernych posiada tylko jednego kapłana.

LUTERAŃSKA KONFERENCJA W ADDIS ABEBIE

Przed kilku dniami rozpoczęły się w Addis Abebie prace trzeciej pan-afrykańskiej konferencji luterańskiej. Bierze w niej udział przeszło 200 delegatów oraz gości pochodzących z 12 krajów afrykańskich i St. Zjednoczonych.

KARDYNAŁ CARDIJN PODRÓŻUJE

Kardynał Józef Cardijn, twórca ruchu międzynarodowego występującego pod nazwą chrześcijańskiej młodzieży robotniczej,

dokona w ostatniej dekadzie miesiąca listopada podróży do krajów Dalekiego Wschodu oraz Oceanii. Dostojny purpurat zamierza zapoznać się na miejscu z sytuacją społeczną, religijną i gospodarczą różnych krajów oraz odwiedzić ośrodki tego ruchu. Po wzięciu udziału w Bangkoku w pracach Światowego Kongresu Chrześcijańskiej Młodzieży Robotniczej, kardynał odwiedzi Birmanię, Cejlon, Singapur, Australię, Nową Zelandię oraz Nową Kaledonię.

KATOLICCY LEKARZE OBRADUJĄ

Ostatnio odbył się w Nancy dwudniowy Kongres Katolickiego Ośrodka Lekarzy Francuskich. Podczas prac zjazdu omówiono problemy dotyczące równowagi stosunków pomiędzy klasami średnimi, publicznością, organizmami społecznymi i państwem, jak też nowe perspektywy jakie otwierają się przed lekarzami w związku z nowymi elementami demograficznymi, gospodarczymi i prawnymi Wspólnego Rynku Europejskiego i etyki lekarskiej w cywilizacji przemysłowej nowej Europy.

PRZYWITANIE PIERWSZEGO BISKUPA MURZYŃSKIEGO W USA

Mons. Harold Perry, pierwszy biskup murzyński w Stanach Zjednoczonych, przybył ostatnio z Rzymu do Nowego Jorku. Na lotnisku miejskim, ks. biskup Perry został powitany przez cały szereg osobistości ze świata kościelnego i cywilnego oraz przez grupę katolików murzyńskich. W krótkim oświadczeniu prasowym, Mon. Perry powiedział, iż jego jedynym życzeniem jest „służenie swym wiernym w duchu jak najwięcej pokory i poświęcenia, prosząc wzamian jedynie ich dobrą wolę oraz ich modlitwy.

Jak wiadomo, Mons. Perry został mianowany przez Ojca św. biskupem sufraganiem arcybiskupa Nowego Orleanu, Mons. Hannan.

MIJONARZ, KTÓREMU BÓG BŁOGOSŁAWIŁ ..

Przeszło połowa mieszkańców wyspy Maurycjus na Oceanie indyjskim, pochodzenia chińskiego jest katolicka. Na ogólną ilość 25.000 mieszkańców tej wyspy pochodzenia chińskiego — 16.000 jest wyznania katolickiego. Ewangelizację Chińczyków na wyspie Maurycjus należy przypisać głównie Jezuitom Ojcu Emilowi Vandevallé ostatnio zmarłemu. Po wydaleniu go z Chin

komunistycznych, został on wysłany przez swych przełożonych na tą wyspę.

KONFERENCJA ZAKONNIKÓW W KANADZIE

Ostatnio zakończyło się w Ottawie do-
roczne zgromadzenie sekcji męskiej Kanadyjskiej Konferencji Zakonów i Zgromadzeń Zakonnych. Podczas prac Zjazdu postanowiono powołać do życia Narodową Komisję promotorów powołań do stanu duchownego. Sekcja męska Kanadyjskiej Konferencji Zakonów i Zgromadzeń Zakonnych grupuje 98 Prowincjałów należących do 49 zakonów i zgromadzeń zakonnych, liczących ogółem 15.000 członków.

JUBILEUSZ BISKUPA LOURDES

Uroczystą Mszą koncelebrowaną, została uczczona w ubiegłą niedzielę w rzymskim kościele Wszystkich Świętych 25 rocznica sakry biskupiej Mon. Pierre Theas, ks. biskupa Lourdes i Tarbes. Podczas Mszy św. kardynał Ludwik Traglia, Wikariusz Jego Świątobliwości na diecezję rzymską wygłosił okolicznościowe kazanie.

MIASTA - GIGANTY

Na świecie jest obecnie 80 miast, liczących milion lub więcej mieszkańców. 10 lat temu było na świecie 60 milionowych miast, a 50 lat temu tylko 30.

Liczba miast mających więcej niż 3 miliony mieszkańców wzrosła z 6 w 1950 roku do 16 w roku obecnym. Największym miastem świata jest Tokio — 8 milionów 733 tysiące (dane z 1963 r.) drugie miejsce zajmuje Nowy Jork — 8 milionów, trzecie Szanghaj — 6 mln. 900 tys., a następnie Moskwa — 6 mln 334 tys., Bombaj — 4 mln. 537 tys. Pekin — 4 mln., Chicago — 3 mln. 505 tys.

W Chinach jest 14 miast - milionerów. Obszar wielkomiejski Nowego Jorku łącznie z zurbanizowanym okręgiem New Jersey, liczy 14 mln 125 tys. mieszkańców, a Wielkie Tokio, łącznie z pobliską Jokohamą 13 mln 788 tysięcy mieszkańców.

ANGIELSKI FASZYSTA I CÓRKA HIMMLERA

Różni ludzie udają się z pielgrzymką w różne miejsca. Pewien 22-letni Anglik, członek brytyjskiej organizacji faszystowskiej, udał się z pielgrzymką do stolicy brunatnych Niemiec — do Monachium. Tam, gdzie Hitler założył swoją partię, ów Anglik szukał natchnienia. Kulminacyjnym punktem pielgrzymki było spotkanie z córką.. Himmlera, „skromną kancelistką”, jak ją nie bez sympatii określali niektóre monachijskie gazety. Faszystowski pielgrzym wręczył jej taśmę magnetofonową z oryginalnymi nagraniami „bojowych” pieśni hitlerowskich, a w rewanżu otrzymał statuę „teutońskiego rycerza”, pochodzącą ze zbiorów „nieodżałowanej” pamięci Heinricha Himmlera.

Plany konstrukcyjne R-101 budziły szereg zastrzeżeń. Najwięcej dotyczyło długości sterowca: jego szkielet z trudem mieścił się w hali o wiele dłuższej od katedry westminsterskiej. Budowa chłonęła pieniądze jak gąbka wody, ale usprawiedliwieniem był zawsze fakt, że konstruowano przecież największy i najlepszy sterowiec świata! Przewidywano, że oba statki zostaną wyposażone w silniki dieslowskie. Gdy te okazały się za ciężkie, firma budująca R-100 wymieniła je na o połowę lżejsze lotnicze silniki Rolls Royce'a, dla R-101 natomiast zatrzymano diesle, ważące razem 17 ton. Pierwsze próbne loty w 1929 r. od razu wykazały, iż ciężar motorów obniżył nośność sterowca z zaplanowanych 60 do zaledwie 35 ton, co przekreśliło możliwość podejmowania długodystansowych lotów do Indii. Szukając wyjścia z kłopotliwej sytuacji, zdecydowano się na bardzo ryzykowny krok: w czerwcu 1930 r. przecięto szkielet sterowca na pół i uzupełniono go w środku segmentem, który miał pomieścić szereg dodatkowych komór na gaz nośny. Operacja przedłużyła statek z 223 do 237 metrów!

Po tym chirurgicznym zabiegu R-101 powinien, oczywiście, przeprowadzić serię próbnych lotów. Skończyło się jednak na kilku, a ostatni, zaplanowany na 3 października, został odwołany, gdyż należało już czynić przygotowania do lotu do Indii. Pośpiech dyktowały także względy prestiżowe: R-100 odbył już pomyślnie lot do Kanady i z powrotem...

Przygotowania do startu dobiegały końca. W czeluściach lśniącego cygara zniknęły za-

DRAMAT ZEPPELINÓW

pasy paliwa, bagaż pasażerski, prowiant. Ten ostatni był większy niż wynikałoby to z potrzeb pasażerów i załogi. Ale podczas pobytu sterowca w Egipcie na jego pokładzie miało się odbyć galowe przyjęcie. W tym celu zabrano szczególnie wytworną, ale bardzo ciężką zastawę stołową, niezliczone skrzynie szampana, beczki piwa. Główny korytarz statku wyłożono chodnikiem 180-metrowej długości, żeby zaś biesiadnikom nie przeszkadzać uzupełnianiem paliwa, załadowano także ponadnormatywny zapas 9 ton ropy. Inżynierowie uczestniczący w rejsie, w pełni zdający sobie sprawę, że każda dodatkowa tona ładunku zmniejsza bezpieczeństwo R-101, w milczeniu przyjmowali polecenia „wyższych czynników”. Trochę tylko zmniejszono obciążenie statku rozkazując załozdze, by zostawiła na ziemi... spadochrony...

Dowódcę sterowca, kapitana lotnictwa Irwina, także gnębiły wątpliwości. Czy w ogóle istniały jakieś szanse powodzenia przedsięwzięcia? Za dużo szczegółów technicznych stało pod znakiem zapytania. Statek nie odbył na przykład ani jednej próbnej podróży przy pełnej prędkości, a krótkie wyprawy przeprowadzono wyłącznie przy idealnej pogodzie. Tymczasem prognoza meteorologiczna zapowiadała silne wiatry i

opady. Rozsądek i doświadczenie nakazywały odwołanie lotu.

W pięciu gondolach silnikowych maszyniści czekali na sygnał uruchomienia motorów. Dzwonek telegrafu zadźwięczał o godzinie pół do siódmej. Na dworze było już niemal zupełnie ciemno. Rozkaz wykonano szybko i sprawnie. Wszystkie silniki w liczbie pięciu pracowały rytmicznie.

— Gotowi do odkotwiczenia! — padł następny rozkaz z gondoli dowódcy, wyglądającej jak tramwaj przypadkowo zawieszony pod brzuchem sterowca.

— Odkotwiczycie!

R-101 oderwał się od masztu, usamodzielniał się. Wśród tłumów rozległy się okrzyki, wielu biło brawa. Oto jeszcze jeden triumf człowieka w podboju powietrznych szlaków!

Ludzie obserwujący z ziemi odlot sterowca nie zauważyli, że zaraz po odkotwiczeniu statek nagle przechylił się dziobem do przodu, co była widomym znakiem przeciążenia go ładunkiem. Kapitan Irwin zorientował się, że musi natychmiast wyrównać bo w przeciwnym wypadku R101 groziła katastrofa. Nie wahał się z decyzją: zrzucić balast! Otworzyły się zbiorniki, z których z szumem zaczęła się wylewać woda. Dziób podniósł się, sterowiec ruszył ociężałe przed siebie, śmiertelnie znużony już przed rozpoczęciem podróży...

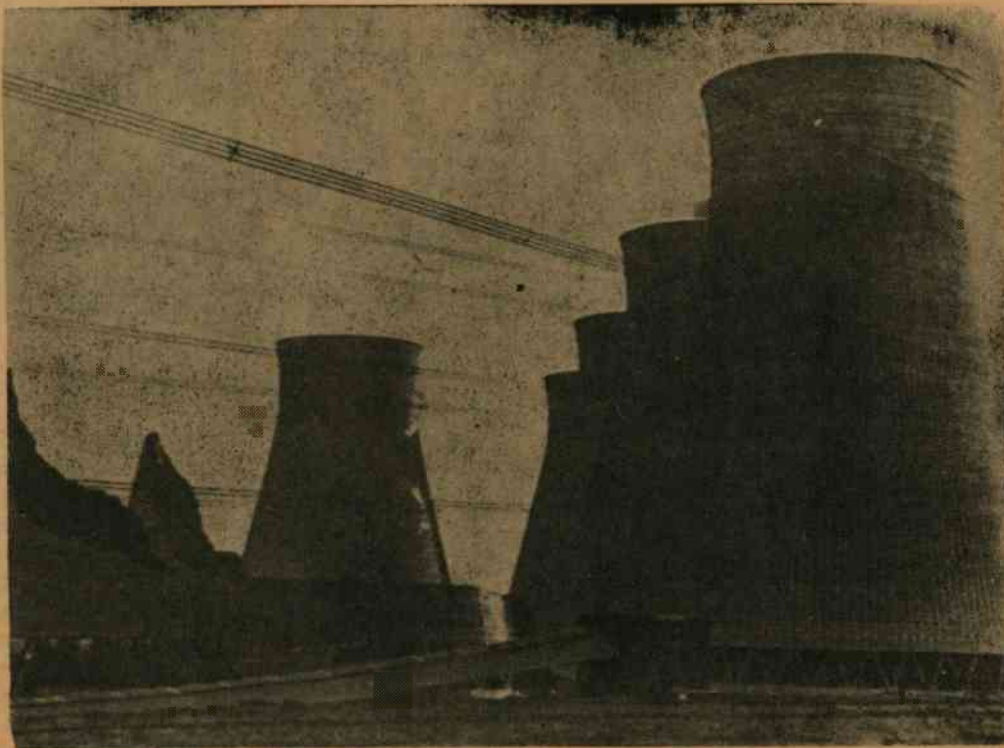
Pogoda pogarszała się z godziny na godzinę. Deszcz zaczął coraz mocniej, bębniąc bezlitośnie o powłokę gigantycznego cygara, bezwolnie kołyszącego się w podmuchach wiatru. W okolicach Londynu zaczął się krztusić, a wkrótce potem zamilkł silnik w gondoli rufowej. Obsługujący go maszyniści Bell i Binks, stoczeni w małym pomieszczeniu, gorączkowo szukali przyczyny defektu.

O 21,35 przekazano z R-101 drogą radiową meldunek: „Minęliśmy Hastings, jesteśmy nad Kanałem La Manche. Silny deszcz i południowo-zachodni wiatr. Statek na ogół trzyma się dobrze”.

Nie było to zupełnie zgodne z prawdą. Wichura miotła sterowcem na wszystkie strony, zachowywał się podobnie jak mały stateczek na wzburzonym morzu, czasem posuwał się do przodu lecąc bokiem i mechanik Leech, który dołączył do mocujących się z milczącym tylnym silnikiem, spojrzał w pewnej chwili w dół i ocenił, że R-101 unosi się najwyżej 100 metrów nad wzburzonymi wodami Kanału La Manche.

Na szczęście, po trzygodzinnym manewrowaniu silnik znowu zaskoczył...

(Dokończenie nastąpi)

Ostatnia burza jaka szalała nad Zachodnią Europą wyrządziła ogromne szkody. Ilustracja nasza przedstawia chłodnice elektryczne wysokości 105 metrów, które zostały kompletnie zniszczone przez wicher w hrabstwie Yorkshire, w Anglii. Szkody wynoszą 75 milionów funtów szterlingów.

ŁUDZIE SĄ TAGY

DZIEWICZA USTAWA. — Biegli w aktach prawnych angielscy juryści stwierdzili, że z wydanych dotychczas na Wyspach Brytyjskich ustaw tylko jedna nigdy nie została naruszona. Podpisał ją w XIV wieku król Henryk IV, a zakaz obwieszczał, że „nikomu, kimkolwiek by był, nie wolno zamieniać zwykłych metali w złoto”.

REKLAMA DŻWIGNIĄ HANDLU. — Pewna firma szwedzka szeroko reklamuje nowo wprowadzoną na rynek pastę do zębów. Sam produkt nie różni się od innych niczym szczególnym, ma natomiast rzeczywistości oryginalne opakowanie. Oto bowiem po naduszeniu tubki wraz z pojawieniem się pasty rozlega się głos: „Czyste zęby tylko pastą naszej produkcji”. Tubki przemawiają na tej samej zasadzie, co mówiące lalki.

JUŻ W STAROŻYTNYM EGIPCIE... — Nic nowego pod słońcem! Stara to prawda dotyczy także powszechnych już dziś w całym świecie automatów, wyręczających ekspedientów w sprzedaży coraz bogatszego asortymentu towarów. Pierwsze bowiem o nich wiadomości pochodzą od Herona z Aleksandrii, greckiego mechanika, matematyka i wynalazcy, żyjącego w I wieku.

W dziele p.t.: „Pneumatyka” opisał on szereg mechanizmów napędzanych sprężonym lub nagrzanym powietrzem albo parą, m.in. automaty do otwierania drzwi i do sprzedaży... wody święconej. Te ostatnie były czynne w egipskich świątyniach. Pątnik wrzucił w szczelinę monetę wartości 5 drachm, która swym ciężarem otwierała na chwilę zawór zbiornika z wodą, następnie staczała się dalej, a kran, po wydaniu porcji, zamykał się...

ZIELONE KONSERWY. — Mieszkańcy terenów w ZSRR, skutych wieczną mroznością, nie muszą się martwić o lodówki. Wystarczy wykopać w ziemi odpowiednich rozmiarów loszek — i już po kłopotach z przechowaniem w okresie lata mięsa, ryb czy innych produktów. Ostatnio pracownicy jednej z ferm w Anadyrze (port rybacki nad Pacyfikiem, w obwodzie magadańskim) stwierdzili, że naturalne podziemne lodówki mogą być także spiżarniami karmy dla zwierząt hodowlanych, zabezpieczającymi dla nich zieloną trawę na całą zimę! Zaraz po sianokosach trawę zwozi się w workach lub luzem do dołów i stopniowo czerpie z zapasów aż do następnej wiosny. W lodówkach dla „zielonych konserw” panuje temperatura od -3 do -9 stopni. Po ośmiu miesiącach trawa zawiera jeszcze około połowy początkowego zapasu karotenu.

ARCHIWA — mieszczą się w podziemiach głównej siedziby ONZ. Obejmują one m.in. 100 tys. płyt gramofonowych, na których zarejestrowano każde słowo wypowiedziane na wszystkich sesjach od 1 do 16. Wysłuchanie tych płyt zajęłoby 8 lat. Począwszy od 16-tej sesji, ich przebieg rejestrowany jest na taśmach magnetofonowych.

Archiwa ONZ pęcznią w sposób zagrażający i dlatego też projektuje się wzniesienie osobnego budynku. W specjalny sposób zabezpieczone są oryginalne dokumenty ONZ oraz mikrofilmy, na których sfotografowano wszystkie stronice dzienników posiedzeń ONZ, niektórych posiedzeń Ligi Narodów oraz rozpraw Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze, sądu głównych hitlerowskich zbrodniarzy wojennych.

BUDŻET zwyczajny ONZ na rok 1965 przewiduje wydatki w wysokości około 100 milionów dolarów, z czego około 63 miliony pochłaniają pensje urzędnicze, koszty podróży itp... Przyjmując preliminarz budżetowy, Zgromadzenie Ogólne (patrz niżej) Narodów Zjednoczonych ustala równocześnie procentową wysokość składki rocznej wymagalnej od każdego z państw członkowskich.

W r. 1964 USA pokrywały budżet ONZ w 32%, ZSRR (łącznie z Ukrainą i Białorusią) — 17,47%.

Polska pokrywa 1,28% (w kolejności znajduje się na 12 miejscu), czyli 2 razy tyle co Republika Południowej Afryki, 3 razy — co Indonezja, 4 — co Rumunia, 5 — co Związek Republik Arabskich, 10 — co Urugwaj.

CZŁONKOSTWO. — Po przyjęciu na obecnej XX sesji Gambii, Singapuru i Wysp Malediwów, liczba państw członkowskich ONZ wzrosła do 117. Członkami-założycielami ONZ jest 51 państw, w tym również Polska. Dotychczas tylko jeden kraj — Indonezja — wystąpił z ONZ (w 1965 r.). Zanzibar i Tanganika, które przyjęte zostały w poczet członków; po połączeniu się we wspólne państwo, posiadają obecnie tylko jedną reprezentację.

Poza ONZ wciąż jeszcze znajdują się: Chiny komunistyczne, których miejsce zajmuje przedstawiciel Czang Kai Szeka, oba państwa niemieckie, Korea i Wietnam.

Szwajcaria nie należy do ONZ ze względów konstytucyjnych.

Członkiem ONZ może zostać każde państwo miłujące państwo, którego przyjęcie zostało zalecone Zgromadzeniu Ogólnemu przez Radę Bezpieczeństwa.

EUROPEJSKIE BIURO ONZ mieści się w Genewie (Szwajcaria), w byłej głównej siedzibie Ligi Narodów. Zgodnie z porozumieniem zawartym z rządem Konfederacji Szwajcarskiej, wszystkie nieruchomości byłej Ligi Narodów przeszły na wła-

O. N. Z. — od A

ność ONZ. Europejskie Biuro ONZ, mieszczące się w Pałacu Narodów, jest jednocześnie siedzibą kilku agencji ONZ, m.in.: Europejskiej Komisji Gospodarczej, Światowej Organizacji Zdrowia, Międzynarodowej Unii Telekomunikacyjnej itp. Obraduje tam także Rozbrojeniowy Komitet 18 państw.

GŁÓWNA SIEDZIBA ONZ mieści się w nowojorskiej dzielnicy Manhattan, nad brzegiem East River (Wschodniej Rzeki).

Ogromny globus na wystawie świat

Kompleks gmachów kwatery głównej ONZ obejmuje 40-piętrowy budynek Sekretariatu, budynek Zgromadzenia Ogólnego oraz wzniesiony niedawno budynek Biblioteki im. Daga Hammarskjöelda. Zgodnie z umową zawartą między ONZ a rządem USA, obszar siedziby głównej jest eksterytorialny, to znaczy, policja i inne władze USA mają tam prawo wstępu tylko za zgodą sekretarza generalnego ONZ. Wnętrza gmachu z trudem mogą pomieścić obecną ilość delegacji oraz agend, gdyż pierwotny projekt zakładał, iż ONZ liczyć będzie tylko 100 państw członkowskich.

do Z

HERB ONZ wyobraża mapę świata, na której uwidocznione są wszystkie kontynenty z wyjątkiem Antarktydy oraz stylizowany wieniec z liści laurowych. Oficjalna flaga ONZ jest koloru błękitnego z herbem pośrodku. Przed głównym wjazdem na teren siedziby głównej, półkolem umieszczone są maszty, na których powiewają flagi wszystkich państw członkowskich. Pośrodku półkola znajduje się najwyższy maszt z flagą ONZ. Zgodnie ze zwyczajem, sekretarz generalny ONZ osobiście

owej w Nowym Jorku.

wciąga na maszt flagę nowo przyjętego państwa.

INFORMACJI na temat działalności ONZ udziela specjalne biuro mieszczące się w siedzibie głównej ONZ. Przeciętnie w okresie trwania sesji jego funkcjonariusze muszą odpowiadać na 1.500 zapytań telefonicznych dziennie. Listy skierowane do Sekretariatu ONZ zawierają m.in. prośby o pozwolenie zawarcia ślubu w gmachu ONZ, urodzenia dziecka na jego terenie lub przyznanie miejsca na grobowiec w t. zw. „Ogrodzie Różanym”. Jak dotąd,

wszystkie tego rodzaju prośby zostały zatłwione odmownie.

KARTA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH, ustalająca cele i zasady działania ONZ, przyjęta została 26 czerwca 1945 r. na konferencji w San Francisco, w której uczestniczyło 50 państw. Polska złożyła swój podpis pod Kartą Nar. Zjedn. 16 października 1945 r. Karta weszła w życie z dniem 24 października 1945 r. Podstawy Karty opracowane zostały przez przedstawicieli trzech wielkich mocarstw, członków koalicji antyhitlerowskiej: ZSRR, USA i W. Brytanii na konferencji w Dumbarton Oaks oraz uzupełnione na Konferencji Jałtańskiej w lutym 1945 roku.

Jako główny cel ONZ Karta wymienia: utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, rozwijanie przyjaznych stosunków między narodami w oparciu o poszanowanie zasad równouprawnienia i samostanowienia.

NAJDŁUŻSZE PRZEMÓWIENIE na posiedzeniu plenarnym sesji Zgromadzenia Ogólnego wygłosił w 1960 roku premier rewolucyjnego rządu Kuby, Fidel Castro. Przemówienie to trwało 4 godziny. Najdłuższe przemówienie na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w sprawie Kaszmiru — trwające z przerwami 3 dni — wygłosił przed paru laty delegat Pakistanu Zafrullah Khan.

OBRADY Zgromadzenia Ogólnego Nar. Zjedn. (sesje) — rozpoczynają się zgodnie z przyjętym regulaminem co roku, w trzeci wtorek września i trwają aż do wyczerpania porządku dziennego. Sesja wybiera przewodniczącego i 17 wiceprzewodniczących oraz przewodniczących 7 głównych komitetów. Zgromadzenie Ogólne jest łącznie z Radą Bezpieczeństwa (patrz niżej) jednym z dwóch głównych organów ONZ. Każda delegacja dysponuje tylko jednym głosem i uchwały przyjmowane są zwykłą większością. Tylko w niektórych wypadkach wymagana jest kwalifikowana większość. Zgromadzenie Ogólne m.in. zatwierdza budżet, dokonuje wyboru niestałych członków Rady Bezpieczeństwa, członków innych organów ONZ itd.

POLSKA reprezentowana jest w ONZ przez stałą delegację. Siedziba polskiej delegacji mieści się w Nowym Jorku.

RADA BEZPIECZEŃSTWA jest jednym z dwóch — obok Zgromadzenia Ogólnego — głównych organów ONZ. Rada Bezpieczeństwa ponosi główną odpowiedzialność za utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa i powołana jest m.in. w celu pokojowego rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych. Ostatnio Rada Bezpieczeństwa przyczyniła się do położenia kresu walkom indyjsko-pakistańskim. (Dokończenie na str. 8-mej)

Migawki emigracyjne

SPRAWA CMENTARZY. — Dla nikogo nie jest tajemnicą, że jak wielką natarczywością czynnik oficjalne Polski Ludowej zabiegają około przejęcia opieki nad cmentarzami wojskowymi zagranicą. „Myśl Polska” wychodząca w Londynie zupełnie słusznie podkreśla, że w tym samym czasie zaniedbuje się cmentarze zasłużonych w Polsce. Przy projekcie przeniesienia zwłok Kazimierza Tetmajera na cmentarz zasłużonych w Zakopanem, gdzie m.in. znajdują się groby Chalubińskiego, ks. Stolarczyka, Witkiewicza, Sabaty, Orkana, Makuszyńskiego i in. wyszło na jaw, że cmentarz ten robi przykre wrażenie, tak jest zaniedbany. „Po co przenosić prochy Tetmajera? — pisze J. Wiktor. — Grób Tetmajera w Warszawie jest zaniedbany — w Zakopanem nie będzie zaniedbany?”

Niech czynniki komunistyczne troskę o cmentarze żołnierskie pozostawią emigrantom, a zajmą się w Polsce opuszczonymi i zaniedbanymi grobami tych, którzy są chlubą Polski.

Dobrej woli do zaopiekowania się cmentarzami, na których spoczywają nasi żołnierze, ze strony emigracji nie brak. Jeśli są trudności, to wypływają raczej z nadmiaru gorliwości, jak to ma miejsce we Wschodniej Francji, gdzie o opiekę nad cmentarzem w Dieuze ubiegają się różne ośrodki, nie zdając sobie może jeszcze dotąd sprawy, że najwięcej można zdziałać łączywszy wszystkie siły i wszystkie inicjatywy.

DWAJ POLSCY ŻOŁNIERZE. — W muzeum w Chartres znajduje się obraz znanego malarza francuskiego, Georges Leroux, zatytułowany „Les deux Polonais”. Przedstawia on scenę z pierwszej wojny światowej z 1915 roku. Na krześle siedzi oficer, za nim stoi dwu żołnierzy francuskich. Przed oficerem jeńiec niemiecki. Oficer zadaje jeńcowi pytania.

Napis pod rysunkiem wyjaśnia, że oficer jest Polakiem o nazwisku Zieliński. Bada on innego Polaka, którego fatum dziejowe popchnęło w szeregi armii niemieckiej. Badanym jest młody chłopak, który daje do zrozumienia, że cieszy się z tego iż zakończyła się jego służba w wojsku niemieckim oraz że bada go swój, a nie obcy oficer.

W SZWECJI. — W Sztokholmie ks. Biskup Taylor OMI udzielił święceń kapłańskich ks. Kazimierzowi Szymale pochodzącemu z Polski. Były to pierwsze święcenia kapłańskie od czasów reformacji w Szwecji, gdzie na 7.600.000 mieszkańców jest zaledwie 23.000 katolików, w tym duży procent Polaków. OMEGA

Dotychczasowe prace czwartej sesji II Soboru Watykańskiego rozwijają się z taką sprawnością i punktualnością, że Ojciec św. mógł zarządzić na 28 października publiczną sesję dla promulgowania nowych dekretów. Nawet najwięksi optymiści nie przewidywali tak szybkiego rytmu prac soborowych.

W chwili otwarcia obrad czwartej sesji, w połowie września, Sobór miał przed sobą cztery szematy do przedyskutowania i siedem, już przedyskutowanych, do przegłosowania. Cztery pierwsze szematy nie należały do najłatwiejszych: wolność religii, Kościół w świecie współczesnym, działalność misyjna, życie i powołanie kapłańskie — wszystkie najeżone nie były jakimi trudnościami.

Przewidywano więc dyskusje, które mogłyby się przeciągnąć przez cały miesiąc

Próba bilansu ostatniej sesji Soboru

październik. Tymczasem dyskusje były wprowadzić żywe, ale utrzymane w pewnych ramach. Wolność religijna weszła do doktryny Kościoła, jako krok naprzód od tolerancji. Szemat o Kościele w świecie współczesnym dał pole nowemu typowi dyskusji: już nie zwalczające się bloki, ale szereg indywidualnych wystąpień, zmierzających do nadania najważniejszemu problemowi świata nowoczesnego treści precyzyjnej i konkretnej, nie związanej z przemijającą koniunkturą, ale uniwersalnej i wiecznej. Problemy pokoju, wojny, głodu, sprawiedliwości społecznej, współżycia politycznego, małżeństwa, rodziny, rozrodczości, postępu technicznego i obrony walorów moralnych, dyskusja ujmowała

w ramach doktryny Kościoła, która powinna przeżyć wieki.

Kto przysłuchiwał się uważnie dyskusji nad szematami o działalności misyjnej oraz życiu i powołaniu kapłańskim, musiał dojść do przekonania, że duch ożywiający tę dyskusję nie szedł po linii niespokojnego szukania nowości i niewyraźnych eksperymentów ale dążył wytrwale ku dostosowaniu struktury Kościoła do ewolucji ludzkiej i społecznej, w pełni świadomości historycznych i duchowych odpowiedzialności Kościoła. Po trzech latach dyskusji Ojcowie doszli do dużej wprawy w znajdowaniu syntezy i wytyczaniu drogi prowadzącej do odnowienia, bez niepotrzebnego trwonienia energii.

O. N. Z. -- od A do Z

(Dokończenie ze str. 7-ej)

W skład Rady Bezpieczeństwa wchodzi 5 tzw. stałych członków (wielkie mocarstwa) oraz 6 członków niestałych, wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne na dwuletnią kadencję. Obecnie, po wejściu w życie uchwały XVIII sesji ONZ, Rada Bezpieczeństwa składać się będzie z 15 członków, w tym 10 niestałych. Według nowo ustalonego podziału geograficznego, wśród 10 niestałych członków Rady Bezpieczeństwa znajdować się będzie 5 przedstawicieli krajów Afryki i Azji, 1 — wschodniej Europy, 2 — Ameryki Łacińskiej, 2 — zachodniej Europy i innych.

W sprawach nieproceduralnych do ważności uchwał Rady Bezpieczeństwa niezbędna jest zgodność przedstawicieli pięciu wielkich mocarstw.

SEKRETARIAT składa się z sekretarza generalnego i podległego jemu personelu. Sekretarza generalnego mianuje Zgromadzenie Ogólne na zlecenie Rady Bezpieczeństwa. Personel powoływany jest przez sekretarza generalnego na podstawie specjalnego regulaminu uchwalonego przez Zgromadzenie Ogólne. Członkowie Sekretariatu odpowiedzialni są wyłącznie przed sekretarzem generalnym i zobowiązani są do złożenia uroczystego zobowiązania, iż funkcje swe pełnić będą, mając na względzie jedynie dobro ONZ. Odpowiednie regulaminy przewidują, iż personel składać się będzie z obywateli różnych krajów. Ogółem personel Sekretariatu ONZ składa się z 5000 osób.

TŁUMACZE. — Językami urzędowymi Zgromadzenia Ogólnego są angielski, francuski, hiszpański, rosyjski i chiński. Językami roboczymi: francuski, angielski, hiszpański. Wszystkie przemówienia wygłaszane w języku roboczym, tłumaczone są na dwa pozostałe, a w języku chińskim lub rosyjskim — na 3 robocze. Przemówienie wy-

głoszone w jakimkolwiek innym języku musi być dostarczone w tłumaczeniu na jeden z języków roboczych i następnie przetłumaczone na dwa pozostałe. — W czasie posiedzeń Zgromadzenia Ogólnego wszystkie przemówienia tłumaczone są równoległe przez tłumaczy kabinowych. Sztab tłumaczy ONZ składa się z 55 osób, z których każda musi władać co najmniej 3 językami urzędowymi. Dzięki specjalnym urządzeniom radiotelefonicznym, w dowolnym punkcie gmachu ONZ można śledzić przebieg obrad w tłumaczeniu na jeden z języków urzędowych. Wszystkie posiedzenia jawne są także nadawane na zamkniętym obwodzie przez lokalną stację telewizyjną.

U'THANT — lat 56. Wybitny polityk i dyplomata birmański, aktualny sekretarz generalny ONZ. Pełniącym obowiązki sekretarza generalnego wybrany został po śmierci Daga Hammarskjolda w listopadzie 1961 r. Ponownie, na pełną kadencję (do 2. 11. 1966) wybrany został w 1962 r. Cieszy się dużym międzynarodowym autorytetem, który wzrósł ostatnio dzięki pomyślnemu zakończeniu jego misji, mającej na celu położenie kresu walkom między Indiami i Pakistanem.

Nie pije, lecz jest namiętym palaczem cygar. Żonaty. Jego starsza córka liczy obecnie 26 lat. Jego młodszy syn zginął niedawno w tragicznym wypadku ulicznym w Nowym Jorku. W czasie licznych podróży w służbie ONZ bawił również dwukrotnie w Warszawie.

ZNACZKI pocztowe ONZ, wydawane są przez administrację pocztową tej organizacji, poczynając od 1951 r. Można nimi frankować wszystkie przesyłki nadawcze w urzędzie pocztowym, znajdującym się w siedzibie głównej. Dla filatelistów całego świata są one nie lada rarytatem.

Opr. J. SZCZ.

W tej atmosferze Sobór w ciągu pięciu posiedzeń ogólnych (od 146 do 150-go) załatwił się też z przegłosowaniem tekstów i poprawek siedmiu ostatnich dokumentów soborowych: o wychowaniu chrześcijańskim, formacji kapłanów, odnowieniu życia religijnego, apostołstwie świeckich, rewelacji, duszpasterstwie i władzy Biskupów, wreszcie stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich; chodzi o dokumenty o znaczeniu zasadniczym, uzupełniające dwie podstawowe konstytucje już uchwalone: o sesji, o Kościele w świecie współczesnym. W ten sposób II Sobór Watykański wypełnił swoje zadanie, które polega na odnowieniu struktury Kościoła, tak jak I Sobór Watykański odnowił strukturę władzy papieskiej.

Specjalna wzmianka należy się deklaracji o religiach niechrześcijańskich, która zawiera znane oświadczenie w sprawie narodu żydowskiego. Deklaracja ta, w swej ostatecznej wersji, zachowuje swe zasadnicze walory, zwalniające Żydów jako naród i jako jednostki, od odpowiedzialności za wypadki, które spowodowały śmierć Chrystusa Pana — a równocześnie, nie raniąc nikogo, uroczyste potępia wszelkie formy nietolerancji i prześladowania rasowego, także gdy abusive motywowane są rzekomymi względami religijnymi.

Tak więc Sobór prawie doszedłby do finish'u swoich najważniejszych prac. Cały tydzień między 18 a 25 października mógł być poświęcony pracom komisyjnym oraz zwołanemu przez Ojca św. zebraniu przewodniczących 52 konferencji biskupich wszystkich krajów świata katolickiego.

Konferencje te będą miały funkcje coraz donioślejsze w rządzie peryferyjnym Kościoła. Przewodniczący ich zebrali się po raz pierwszy w Watykanie z woli Papieża, by zdać Mu sprawę z dotychczasowych prac konferencji biskupich na tematy przez Ojca św. poruszone: rozrodczości, postu, odpustów i małżeństw mieszanych.

między nami kobietami...

WYPROSTUJ SIĘ

Początek roku szkolnego mamy już za sobą. Trochę rozbrykane, wakacyjnie jeszcze nastawione młode pokolenie, rozpoczęło nowy rok nauki. Dłużące się godziny lekcyjne, popołudnia i wieczory spędzane nad książką, znowu są nieodłącznym atrybutem dnia codziennego. Gdyby ktoś zadał sobie trud obliczenia czasu, jaki zajmuje nauka w życiu kandydata na dorosłego obywatela, dojść by musiał do wniosków, nakazujących baczniejsze uwagi na problem, jeśli można tak powiedzieć, technicznej strony tego zagadnienia.

Stuszenie i często zwracam uwagę na zachowanie dziecka przy jedzeniu. Zbyt jednak rzadko obserwujemy go właśnie przy nauce. Chętnie zostawiamy to w gestii szkolnego wychowawcy, nie interesując się tym, czy też nie chcąc interesować w domu.

A przecież wiadomo jest, że właściwa

postawa przy czytaniu czy rysowaniu, właściwe oświetlenie zeszytu czy książki, to sprawy istotne, rzutujące na rozwój dziecka.

Efektom zaniedbań w tej dziedzinie bywają nie tylko całkiem już dorosłe wady wzroku, ale inne konkretne, wymagające nawet leczenia dolegliwości. Żeby nie być gołosłownym, wystarczy wspomnieć o następstwach dźwigania wypchanej wszelkim dobrem (nie tylko szkolnym), teczki, co grozi nawet anatomicznymi zmianami kręgosłupa.

Nauka w domu powinna być, niezależnie od tych właśnie technicznych warunków, przerywana krótkimi chwilami odpoczynku, dającym fizyczne i psychiczne odprężenie. Nie warto chyba też wspominać, że dla małego „uczonego” późne godziny wieczorne są najmniej odpowiednią porą dla odrabiania lekcji.

Rzecz to niby błaha i powszechnie znana. Często jednak kwitowane głównie sporadycznym jak krótkim — „nie garb się”, czy — „kładź się spać”. To stanowczo za mało.

Tego typu inicjatywy wymagają ciągłości i muszą być konsekwentnie egzekwowane. Od tego często zależy zdrowie Twojego dziecka.

MOJA RADOŚĆ

Radością moją na ziemi, o mój Panie,
Jest wiernie Ci służyć, zawsze, nieprzerwanie.
Każdy czyn mój i serca mojego drgnienie
Niech głosi Twą chwałę i Twe uwielbienie.

Radością jest moją składać Tobie Boże
Codzienne me życie, zwyczajne, w pokorze,
Akty posłuszeństwa, wyrzeczenia woli,
Cierpienia i troski i wszysztko, co boli.

Radością jest moją pamiętać o innych,
O chorych, grzesznikach, o dzieciach niewinnych,
O Sługach ołtarza Bogu poświęconych,
O duszach czyścowych za niebem stęsknionych.

Radością moją w życiu jest Święta Dziewica,
Niepokalana, bez grzechu Boga-Rodzica.
W pokusach, zwątpieniach, jest moją obroną,
Tarczą i zbawieniem, czystości ochroną.

Radością moją Jezus, jest ta święta chwila,
Gdy Tajemnic Bożych rąbek się uchyla...
To wtedy, gdy sobie nakazuje skupienie,
I tak Bogu memu składam dziękczynienie.

Radością jest moją ta świadomość święta,
Że w duszy mej mieszkają Trójca Niepojęta.
W głębi mej istoty Jej obecność czuję,
Za łaskę tak wielką, jak umiem, dziękuję.

Radością jest moją składać Bogu dzięki
Za Boże Dziecięctwo, owoc Jego Męki,
Za przyszłe wieczyste w Niebie przebywanie,
Chwała Tobie, chwała za wszystko mój Panie.

Radością jest moją, że już jest w wieczności,
Bo wierzę, że Pan Bóg w mej duszy wciąż gości,
A to zjednoczenie przejdzie aż we wieki,
Na czas nieskończony, długi i daleki...

JESIENNE PRZEZIĘBIENIE

Jesień, jak wiadomo, już się rozpoczęła. W ślad za tym oczekiwać należy nairoźniejszego autoramentu kaszlow, katarów i tym podobnych, sezonowych dolegliwości. Nie są one, na szczęście, specjalnie groźne i kończą się przeważnie szczęśliwie po kilku dniach.

Nie należy jednak uznawać tego za niezeruszoną regułę. Nieżyt górnych dróg oddechowych, bo tak brzmi pełna nazwa schorzenia, może być m.in. wstępem całkowicie poważnej choroby. Wywołujące go bakterie, usadawiają się niekiedy w drobnych oskrzelkach, a stamtąd — jak wiadomo — droga do miąższu płucnego, czy bliskiego sąsiedztwa opłucnej — jest już niedaleka.

Wiadomo, że dłuższy męczący kaszel daje w efekcie bóle nadmiernie obciążonych nim mięśni. Czasami jednak, niezależnie od tego, pojawia się ostry ból w klatce piersiowej nasilający się znacznie nie tylko przy kaszlu, lecz nawet przy zwykłym oddychaniu. Jest on tak charakterystyczny, że w każdym przypadku każe myśleć właśnie o przebiegu sprawy zapalnej na opłucną. Dolegliwości mijają niekiedy po krótkim cza-

się nawet bez leczenia, co nie zawsze jest objawem cofnięcia się zmiany, lecz może być dowodem przejścia procesu „suchego” w stan wyjątkowy. Ot, i tym sposobem doszliśmy do genezy tego co popularnie nazywa się „wodą w boku”, a co — jak wiadomo — jest schorzeniem nie tolerującym lekceważenia.

Leczenie wysiękowej postaci zapalenia opłucnej to już bezapelacyjnie domena lekarska.

Właściwe traktowanie, to znaczy wczesne rozpoznanie i terapia, rokuje szybkie i całkowite wyleczenie. W innych przypadkach pacjent narażony jest na rozmaite i mało atrakcyjne kłopoty, eliminujące go na czas dłuższy z normalnego życia.

Dlatego też, nawet do zwykłego przeziębienia, należy podchodzić z odpowiednim „szacunkiem”, a przedłużone czy nasilone objawy konsultować z lekarzem.

TELEGRAMY

BONN. — 145 kapłanów cudzoziemskich, głównie Hiszpanów i Włochów roztacza opiekę duszpasterską nad robotnikami - emigrantami z różnych krajów europejskich, którzy znaleźli zatrudnienie w przemyśle niemieckim. Jak wiadomo w Niemczech Zachodnich przebywa obecnie blisko 700 tysięcy robotników cudzoziemskich, z czego 300 tysięcy Włochów, 158 tys. Hiszpanów, 160 tys. Greków i 92 tys. Turków.

SHILLONG. — Nowy obóz dla trędowatych wraz z nowoczesną przychodnią lekarską został ostatnio otwarty przy misji katolickiej w diecezji Shillongu w Indiach. Ośrodek ten noszący nazwę „Moloki Home” jest prowadzony przez zakonnice z miejscowej kongregacji diecezjalnej. Opieka duszpasterska nad chorymi została powierzona Ojcu Baldwinowi, który od całego szeregu lat roztacza opiekę nad trędowatymi.

TELEFONY. — Według najnowszych danych, liczba aparatów telefonicznych na świecie przekracza 171 milionów. — W Polsce, w początku września, było ich 800 tysięcy. Wniośki o zainstalowanie telefonów złożono 160 tysięcy osób, z tego tylko 25 tysięcy zostanie zrealizowanych jeszcze w tym roku.

W czołówce światowej znajdują się: Stany Zjednoczone — 84,5 mln. aparatów telefonicznych, Japonia — 10,7 mln., W. Brytania — 9,3 mln., NRF — 7,6 mln., Kanada — 6,7 mln., ZS RR — 6,5 mln., Francja — 6 mln.

DZIESIĘĆ LAT PREZESURY

Dowiadujemy się, że prezes Związku Mężów Katolickich we Francji, p. Wawrzyński, od 10 lat pozostaje na tym odpowiedzialnym stanowisku. Stowarzyszenie nasze poczuwa się do milego obowiązku złożenia mu z tej okazji szczerych i serdecznych gratulacji. Żyjemy w czasach, w których ludzie dbają przede wszystkim o sprawy materialne, nie troszcząc się często o to, że dzieje się to z krzywdą drugiego. Wiemy najlepiej, że każdego kto stoi na straży wiary ojców nazywa się klerykałem. Tym więcej przykład Pana Prezesa zasługuje na wyróżnienie i godny jest naśladowania.

Dziesięć lat pracy bezinteresownej przy szukanach i krytykach nie do uniknięcia — to dużo. Nie każdy może się tym poszczycić. Jesteśmy pełni podziwu wobec tego wszystkiego, co Pan uczynił w ciągu ubiegłych dziesięciu lat dla dobra naszej organizacji. Jedyńą nagrodą pozostaje Panu tylko poczucie dobrze spełnionego obowiązku. Stowarzyszenie nasze doceniając w pełni zasługi Pana Prezesa i Jego ofiarność w pracy dla organizacji katolickich, składa Mu najserdeczniejsze podziękowanie za trud dotychczasowy, życząc zarazem długiego życia i dalszej owocnej pracy organizacyjnej.

Za Stow. Mężów Katolickich
z Mondeville (Calvados)
MICHALAK, sekretarz

PROSIMY
ODNOWIĆ
PRENUMERATĘ

PACZKI DO ROSJI — PACZKI DO ROSJI
z opłaconym przy wysyłce cłem! Odbiorca nic nie płaci!

Ileż razy próbowaliście wysłać paczkę do Rosji, lecz wracała niedoręczona po 3 miesiącach!

U nas dostawa gwarantowana, paczka ubezpieczona!

Wyspecjalizowana w wysyłce paczek do Rosji i do Polski jest
NAJWIĘKSZA POLSKA FIRMA TAZAB w Londynie — której

ELKA Sarl, — 20, rue Legendre, — PARIS (17)
MA WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO NA FRANCJĘ.

Wysyłamy odwrotnie na żądanie cenniki, udzielamy wszelkich wyjaśnień i przyjmujemy zlecenia na wysyłkę paczek. Ceny konkurencyjne. Wpłata za paczki na C.C.P. ELKA — przy czym wysyłamy wypełnione mandaty C.C.P.

WYSYŁAMY DO ROSJI: materiały wełniane męskie i damskie, wyborowe swetry, chusty na głowę, obuwie męskie i damskie, boty futrzane, buty futrzane z cholewami, bieliznę, kurtki skórzane męskie, włóczki, wsypy bawarskie, kołdry, płaszcze przeciwdeszczowe, fura nylonowe i cały szereg artykułów bardzo przydatnych i poszukiwanych w Rosji.

NIE ZWLEKAJ, A NAPISZ OD RAZU PO CENNIKI!

WYSYŁAMY DO POLSKI: Owoce (pomarańcze, cytryny, banany) w doskonałym stanie (bez cla). Paczki żywnościowe (niektóre bez cla) i bakalie.

WSZELKIEGO RODZAJU LEKARSTWA z krajów zachodnich (Anglia, U.S.A., Szwajcaria, Niemcy) — bez cla! Poza tym wszelkie artykuły wełniane, bawelniane, nylonowe, bieliznę. Bogaty wybór!

:—: SETKI PODZIĘKOWAŃ I POTWIERDZEŃ ODBIORU Z ROSJI :—:

Życia emigracji

Uchwały Zarządu Głównego Kongresu Polonii Francuskiej

(Dokończenie)

IV. PIELGRZYMKA DO RZYMU Z OKAZJI 1000-lecia CHRZTU POLSKI

Kongres jest członkiem ogólnego Komitetu Obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski, któremu przewodniczy ks. Infułat K. Kwaśny, Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Z tego też tytułu brał udział nie tylko w pracach Komitetu we Francji, ale i w Światowym Ogólnym Komitecie Obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski, któremu dawniej przewodniczył ś.p. Ks. Arcybiskup J. Gawlina, a obecnie delegat Prymasa Polski do spraw Emigracji polskiej w świecie, Ks. Biskup Wł. Rubin.

Dwa lata temu Światowy Komitet Obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski, na wniosek Ks. Infułata K. Kwaśnego powołał do Komitetu wykonawczego organizowania pielgrzymki, która ma się odbyć w maju 1966 roku, z terenu Francji Ks. Dziekana J. Lewickiego, Dyrektora Związków KSMP do przeprowadzenia „Dnia Młodzieży Emigracyjnej” w Rzymie, a prezesa Kongresu p. J. Kudlikowskiego do przemyślenia i zorganizowania ogólnego zjazdu Pielgrzymów z Francji.

W lipcu bież. roku pod przewodnictwem Ks. Biskupa Wł. Rubina, odbyło się w Paryżu zebranie Światowego Komitetu Obchodów Tysiąclecia. Komitet ten nakreślił ogólne ramy pielgrzymki. W zebraniu tym wzięli udział z terenu Francji: Ks. ks. Rektor K. Kwaśny, Kanonik Z. Bernacki, Dziekan J. Lewicki i prezes Kongresu J. Kudlikowski.

Ustalono, że: pielgrzymka do Rzymu z Francji odbywa się pod przewodnictwem Ks. Infułata K. Kwaśnego, przewodniczącego Komitetu Tysiąclecia we Francji, a wykonanie jej, zgodnie z postanowieniem Światowego Komitetu powierza się Kon-

gresowi Polonii Francuskiej oraz Ks. Dziekanowi J. Lewickiemu, Dyktorowi Związków KSMP ze szczególnym podkreśleniem spraw młodzieżowych, związanych ze Światowym Dniem Młodzieży Polskiej w Rzymie.

Zarząd Główny Kongresu przyjął tę decyzję z radością. Jest to bowiem kontynuowanie wysiłków, które rozpoczęliśmy już w roku 1960, urządzając po raz pierwszy manifestacje w Rzymie i we Florencji. Dodajmy, że dwa lata temu urządziliśmy również skromną pielgrzymkę do Rzymu, mając na uwadze stopniowe pobudzanie zainteresowania się ogólną pielgrzymką polską do Rzymu w 1966 r. Po zbadaniu na miejscu warunków i możliwości technicznych zdecydowano w porozumieniu z Ks. Rektorem, który w tej sprawie wydał już specjalną odezwę, następujący program:

10 maja (wtorek) — wyjazd z Francji specjalnym pociągiem z Lens (do pociągu tego dołączać się będą grupy z Paryża, Montceau-les-Mines, wschodniej Francji itd.);

11 maja (środa) — przyjazd do Rzymu, rozlokowanie i zwiedzanie;

12 maja (czwartek) — otwarcie pielgrzymki przez Ks. Kardynała-Prymasa Wyszyńskiego i zwiedzanie Rzymu;

13 maja (piątek) — wyjazd do Assyżu, wieczorem Droga Krzyżowa w Kolosseum;

14 maja (sobota) — zwiedzanie Rzymu, udział w popisach młodzieżowych.

15 maja (niedziela) — ceremonie oficjalne w Bazylice św. Piotra, zwiedzanie Rzymu;

16 maja (poniedziałek) — Monte Cassino;

17 maja (wtorek) — dzień wolny dla pielgrzymów, popołudniu wyjazd.

18 maja (środa) — przyjazd do Francji.

Koszty tej pielgrzymki wynoszą, z Lens: 449,50 F., z Metz: 425,50 F., z Paryża: 425,50 F., z Dijonu: 400,00 F., z Montceau-les-Mines (dojeżdżają do Dijonu): 375,00 F.

W kosztach te wliczono przejazd pociągiem, całkowite utrzymanie we Włoszech (z napojem) wszelkie przejazdy autobusami z dworca do hoteli, zwiedzania i wycieczki do Assyżu i Monte Cassino, opłaty do muzeów, dla przewodników, przejazd do Kolosseum na Drogę Krzyżową, na stadion na popisy młodzieży. Nie ma żadnych zwiedzać pieszych, wszędzie dowiozą nas autobusy. Poza tym nie ma żadnych dopłat. Utrzymanie i noclegi w dobrych hotelach. Pokoje pojedyncze, dwuosobowe i trzy osobowe, łóżka oddzielne, łazienki lub natryski. To znaczy, że z chwilą wejścia do pociągu, aż do powrotu, poza osobistymi wydatkami, pielgrzymi nie nie opłacają.

Uwagi dotyczące udogodnień w podróży:

1) Każdy jadący z pielgrzymów może zamówić t.zw. „couchette” (wizazę łóżko). Będzie mógł zupełnie spokojnie spędzić noc i wypocząty przyjechać do Rzymu. Wynajęcie couchette wynosi 14,00 F. w jedną stronę, albo 28,00 F. w obie strony.

2) Oficjalny program pielgrzymki kończy się w poniedziałek na Monte Cassino. Półtora dnia pozostaje do dyspozycji pielgrzymów. Dla chętnych, chcących zwiedzić Neapol, Pompeje i wyspę Ca-

ABONAMENT MOŻESZ OPLACIĆ :

WE FRANCJI : „Głos Katolicki” — „La Voix Catholique” — 263 bis, rue St. Honoré, Paris (1). — Konto pocztowe : Paris N° 12.777-08 (5,20 F kwartalnie).

W BELGII : Ks. A.M. Stopa O.M.I., 33, rue des Anglais — Liège. Konto pocztowe : Bruxelles N° 72.00-51 (50 fr. belg. kwartalnie).

W DANII : Ks. Jan Szymaszek — Hans Bogbinders Alle, 2 — Kobenhavn S.

W HOLANDII : Ks. Van der Zee, O.M.I., Collegium Carolinum — Valkenburg L. (3 guldeny kwartalnie).

W NIEMCZECH : Ks. K. Józefowicz, O.M.I., (41), Duisburg-Meiderich — Bergstrasse, 80. — Konto pocztowe : Essen, N° 1061-63. (4.50 DM kwartalnie).

W WIELKIEJ BRYTANII : J. Ciemior, 47, Brackley Rd — London W. 4. — (8/- sh. kwartalnie).

przebrać możemy zorganizować wycieczkę, za osobną dopłatą. Prosimy zaznaczyć przy zapisie kto ma ochotę na tę wycieczkę, wtedy udzielimy szczegółowych informacji.

3) Ponieważ otrzymaliśmy cały szereg zapytań w sprawie wyjazdów na pielgrzymkę samolotami, podajemy do wiadomości, że cena przejazdu samolotem wynosi z Paryża 750,00 F. Wyjazd nastąpiłby w środę 111 maja, uczestnictwo w oficjalnym programie jest niezmiennione z tym, że w tej sumie pokryte są już koszty związane z wycieczką do Neapolu, Pompei i Capri.

Formalności paszportowe i techniczna strona wycieczki : — Ze względu na to, że Kongres nie posiada żadnych sił płatnych, wykonanie sprawne całości pielgrzymki powierzono biurowi podróży „Voyages Gralla” — Lens. Organizatorzy pielgrzymki i zapisujący na pielgrzymkę nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za formalności paszportowe i dlatego należy się zgłaszać bezzwłocznie do biur podróży „Voyage Gralla” Lens, Face la Gare; Paryż — 38-bis, rue Vivienne, Paris (2); Metz — 43-45, rue Serpenoise, Metz (Moselle); Bruay — Café Paloma, rue Ch. Marland, Bruay en Artois (P. de C.).

Zaznaczamy : 1) obywatele francuscy posiadający Carte d'Identité Nationale, nie mają żadnych formalności; 2) uchodźcy — Titre de Voyage ważny i „Certificat de réfugié”; 3) obywatele z polskim paszportem muszą mieć ważny paszport by otrzymać wizy francuską i włoską.

Zapisy na pielgrzymkę. — Zgodnie z odezwą Ks. Infułata K. Kwaśnego w sprawie pielgrzymki, zapisy przyjmują : Polska Misja Katolicka, 263-bis, rue St. Honoré, Paris (1); Duszpasterstwo polskie i organizacje społeczne.

Jeśli chodzi o organizacje społeczne, podajemy do wiadomości, że Związki Kobiecte, t.zn. Zw. Towarzystw Kobiectych, Bractw Żyw. Różańca i Rodzin Obr. Ojczyzny postanowiły rozpocząć natychmiast zapisy za pośrednictwem prezesek poszczególnych Kół. Jest to inicjatywa godna podkreślenia, bowiem chodzi im o to, aby tak wielka rocznica zapisała się również w karcie ich działalności. Dodajemy, że zapisy przyjmują również oddziały biura „Voyages Gralla”.

Zarząd Główny Kongresu koordynując tę akcję,

przyjmując na siebie odpowiedzialność za należyte wykonanie programu ku ogólnemu zadowoleniu, oddaje do dyspozycji uczestników wszystkie swoje siły i umiejętności organizacyjne, przyjmuje zgłoszenia wszystkich tych, którzy się do niego bezpośrednio zwrócą. Podkreślamy wyraźnie, że w celu szybkiego załatwienia sprawy należy zwracać się bezpośrednio do Zarządu Głównego na adres : Boite Postale 44 — Lens, (P. de C.).

Uwagi końcowe. — Po ogłoszeniu tego programu w prasie zostanie rozesłany prospekt całej pielgrzymki do Duszpasterzy polskich i Związków. Prosimy o rozprawienie tych prospektów w terenie.

Przedkładając emigracji ten szczegółowy program pielgrzymki, wierzymy mocno, że Polonia francuska nie tylko moralnie ale i liczbowo reprezentować się będzie godnie w Wiecznym Mieście, stolicy chrześcijaństwa w Rzymie.

Za Zarząd Główny Kongresu Polonii Francuskiej :

J. Kudlikowski, prezes;
Ks. dziekan J. Lewicki,
dyr. Zw. KSMP we Francji.

TRYDUUM

DLA TERCJARZY ŚW. FRANCISZKA PRZY POLSKIEJ PARAFII W PARYŻU

Polscy Tercjarze św. Franciszka z Asyżu — grupujący się przy polskiej Parafii w Paryżu, przeżyli w niedzielę dnia 24 października br. piękną uroczystość franciszkańską.

Uroczystość ta była przygotowana przez Tryduum które wygłosił O. Krzysztof, franciszkanin z Limoges.

W swych wieczorowych naukach przypomniał on nam o dążeniu do świętości na sposób św. Franciszka.

Według św. Reguły, prawie wszystkie Siostry i Bracia Tercjarze przeszli przez obowiązującą wizytę kanoniczną, która dopomaga Tercjarzom w przeprowadzeniu rewizji życia swego.

W tą niedzielę po południu o godz. 15.30 w polskim kościele parafialnym odbyło się najpierw wspólne Nabożeństwo Różańcowe i Msza św., poczym O. Wizytator w asyście Bractwa przyjął do profesji 3 Siostry nowicjuszek oraz do odnowienia profesji 3 Jubilatki. Dwie z nich mają już 25 lat życia w Tercjarstwie a jedna z nich Róża-Maria Mierzwa aż 50 lat.

Cześć Jubilatkom za ich wierność i wytrwałość w służbie Bożej.

Po tej pięknej ceremonii, wszystkie członkinie

udały się na salkę parafialną, gdzie zarząd Trzeciego Zakonu serdecznie podejmował licznych gości. Między nimi dostojnych Księży Misji Katolickiej oraz innych Księży jak też i sympatyzujących przyjaciół św. Franciszka.

Sala była przepelniona. Prezeska Bractwa, siostra Katarzyna Bartosik, — po odśpiewaniu pieśni „Pod Twą obronę” w paru serdecznych słowach powitała gości. Zaś Sekretarka, siostra Maria Żarkowska odczytała kronikę z działalności całego Bractwa. Następnie Ks. Infułat, Rektor Kwaśny powiedział parę treściwych słów o prawdziwej miłości Boga i bliźniego, poczym wręczył poniżej wymienionym Jubilatkom „Dyplomy Zasługi” : siostra K. Bartosik, siostra M. Żarkowska, siostra M. Szymańczak, siostra R. Mierzwa.

Następnie ugoszczono wszystkich miłych gości dobrym wypiekiem, smakołykami i herbatką.

W tym miłym i braterskim nastroju wyczuliśmy dobroć św. Franciszka.

Bractwo nasze otwarte jest dla wszystkich, dla starszych, dla młodszych i dla małżeństw. Ono ułatwia każdemu uświęcenie siebie i drugich, bo dąży do budowania Królestwa Bożego w sercu tego świata. Członkowie i Członkinie tego Bractwa chcą dać światu jak św. Franciszek : chleb serca swego.

OBECA.

Wszystkim Jubilatkom, a szczególnie złotej Jubilatce, Rózi Mierzwa, która jest od samego początku istnienia naszego pisma ofiarną sprzedawczynią „Głosu Katolickiego” przy parafii polskiej w Paryżu — Redakcja tygodnika składa jak najserdeczniejsze życzenia.

WALNY ZJAZD P. Z. K. OKRĘGU VALENCIENNES

Zjazd PZK Okręgu Valenciennes odbędzie się w niedzielę, dnia 14 listopada br. w sali zebrania w Valenciennes. Początek o godz. 15-ej.

Zarząd Okręgu podając powyższe do wiadomości, prosi towarzystwa wchodzące w skład Okręgu, o wystanie na Zjazd delegacji 3-osobowej. — Po sprawozdaniach, Zjazd omówi wytyczne pracy Okręgu na następny rok.

Rewizorów Kasy uprasza się o przybycie pół godziny wcześniej — czyli na godzinę 14,30.

Za zarząd :

Baranowski, prezes Okręgu.

GŁOS KATOLICKI

LA VOIX CATHOLIQUE

263 bis, rue Saint-Honoré — PARIS (1)

Telefon : RICHelieu 83-85

Konto pocztowe : PARIS 12.777-08

REDAKCJA PRZYJMUJE : we wtorki i czwartki od godziny 16.00 do 17.00

Dyrektor : Ks. K. STOLAREK, O.M.I.

Redaktor . Ks. A.M. STOPA O.M.I. — Administrator : Ks. J. NIERUCHALSKI O.M.I.

N° d'autorisation 36.888

Imprimerie des Editions de Marie Immaculée — 29, av. du Général Leclerc
LA FERTÉ-sous-JOUARRE (S. et M.)

LA VOIX CATHOLIQUE

Hebdomadaire des Émigrés
POLONAIS

Jak się w Polsce buduje kościoły?

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Aby móc zacząć jakiegokolwiek rodzaju pracę budowlaną, proboszcz musi wnieść podanie za pośrednictwem swej diecezji do wojewódzkiej Rady Narodowej i to przeważnie tylko raz w roku — w jesieni.

Oficjalny okólnik i cicha zмова

Po ukazaniu się wyżej wymienionego

okólnika w r. 1957 i w latach następnych aż do 1960, Rady Narodowe na 25% takich podań odpowiadały pozytywnie i to gdy chodziło o małe roboty i pilne naprawy, rzadziej pozwalano na budowę nowego kościoła. Ale w r. 1960 nagle cofnięto już wydane pozwolenie na budowanie nowych świątyń, co oczywiście naraziło wiele parafii na dotkliwe szkody materialne i moralne.

W czasie uroczystej sesji plenarnej Ojciec św. Paweł VI promulgował 5 schematów definitywnie przyjętych przez Ojców Soboru.

Papież o dwóch kierunkach Soboru

Ojciec Św. podczas niedawnej audiencji ogólnej w Bazylice Watykańskiej, zawiązywał licznie zgromadzonych wiernych różnych narodowości do umiłowania Kościoła zwłaszcza w godzinie Soboru, który wywołał w nim nowe fermenty i nowe nadzieje, podkreślając, iż nigdy jak obecnie, opinia publiczna interesuje się problemami i wydarzeniami dotyczącymi Kościoła, ponieważ wewnątrz niego samego narodziły się odnowicielskie fermenty, które powodują pogłębienie samego siebie. W dalszym ciągu swego przemówienia Paweł VI powiedział, iż ta gorliwość w odnowie powinna być obserwowana z punktu widzenia tendencji i celów. Pierwsza linia odnowicielska bierze pod uwagę rzeczywistość doczesną, rzeczywistość ziemską, zaś druga jest oparta raczej na zasadniczej naturze Kościoła. Podczas gdy pierwsza stara się zrozumieć i uchwycić potrzeby czasów współczesnych, aby móc lepiej służyć potrzebom duchowym i religijnym, to druga dąży do wzmocnienia jego żywotności, to jest świętości i zdolności uczynić żywymi i aktualnymi słowa Ewangelii Świętej, co w praktyce oznacza nieustanną reformę samego siebie. Jest to metoda wypływająca ze źródeł prawd objawionych, z wartości ściśle religijnych, z tradycyjnych doktryn.

Na zakończenie swego przemówienia, Jego Świątobliwość oświadczył, iż obie metody są dobrymi, chociaż zachodzi potrzeba, aby metoda druga stała się jakgdyby ostoją pierwszej, która sama w sobie nie jest nigdy kompletną.

Dzisiaj w r. 1965 okólnik ów nadal obowiązuje. Kurie diecezjalne corocznie składają w przewidzianym czasie dobrze uzasadnione podania z rozmaitych parafii, ale pozwoleń się nie udziela, bo tajne rozporządzenie z roku 1960 nakazuje nie udzielanie pozwoleń i parafie nie otrzymują ich.

Na wniesione przez biskupów podania nigdy nie odpowiada się pisemnie. Gdy do Urzędu Budowlanego udaje się delegacja z parafii i pyta o kolejność swego podania, odsyła się ją do Urzędu Wyznań, który delegatów albo zwodzi albo okłamuje twierdząc, że wszystko zależy tylko od ich biskupa, który się „widocznie tą sprawą nie interesuje. Albo też długo i szeroko wyjaśnia się delegatom, że Polska podnosi się z ruin i że brak materiałów zmusza władze do dania odpowiedzi ustnej i odmownej.

Materiały są, ale nie na Kościoły

Ale często zdarza się, że parafia posiada zgromadzone własne materiały i czeka tylko na pozwolenie budowania z nich. Wtedy zaczyna się śledztwo, skąd te materiały pochodzą, a gdy proboszcz nie może się wykazać poświadczeniem władz przydzielających materiały budowlane, narazi się na aresztowanie i proces, co nieraz się zdarzało. Wszelkie bowiem materiały budowlane są w dyspozycji państwa, które je przydziela (reglamentuje) według swego uznania. Policja bada te pozwolenia na przydziały, a gdy ich nie ma, po prostu wszystko konfiskuje. Były wypadki, że nakazano rozebranie zaczętych fundamentów kościoła.

W niektórych składach państwowych, a szczególnie w Samopomocy Chłopskiej można na małe cele nabyć niewielkie ilości materiałów, jak np. 100 kg. cementu lub 50 kg. wapna na osobę, ale nie przysługują to księżom i zakonnikom. Przedstawicielom Kościoła nie wolno ich sprzedać bez zgody... Urzędu Wyznaniowego, a ten z zasady jej nie udziela.

„Przepełnione Kościoły”

Toteż skutki tej polityki budowlanej wobec Kościoła są coraz bardziej widoczne. W wzniesionym obok Krakowa wielkim mieście przemysłowym Nowej Hucie, liczącej ponad 100 tysięcy mieszkańców, nie ma ani jednego kościoła, a trzeba ich 5; sama Warszawa potrzebuje aż 40 nowych świątyń! Podobnie jest w innych miejscowościach i innych okolicach Polski. Toteż turyści muszą zauważyć, że kościoły w naszym kraju są istotnie przepełnione, co reżym sobie zapisuje jako dowód wolności religijnej pod czerwonymi rządami, które widocznie nie są takie surowe.

Wszystkie wysiłki władz kościelnych, aby zmienić ten stan rzeczy i wszystkie starania proboszczów i wiernych, nieraz bardzo poniżające, pozostają bez skutku. Mimo pozornie sprawiedliwych przepisów prawnych, są one obłudnie stosowane, a życie Kościoła jest brutalnie dławione, i tylko ci, którzy robią wysiłki o zachowanie go w ramach koniecznych wiedzy, ile to trudu kosztuje, aby nie dopuścić do groźnego cofania się.